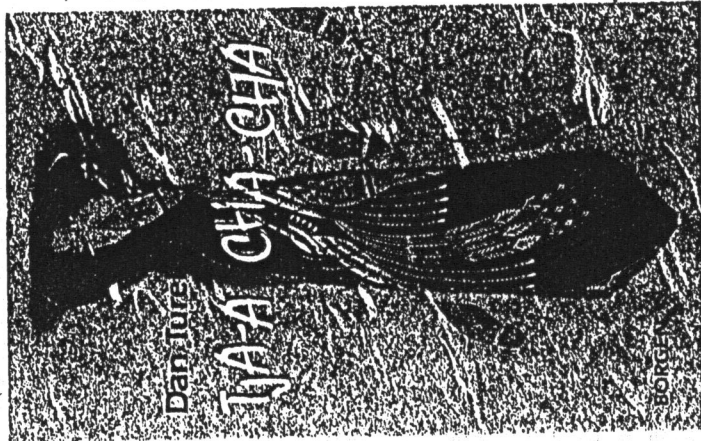

Digte. En digter siger farvel, en anden goddag.

Afsked OG ankomst

AF ULRIK HØY

Dan Turéll: »TJA-A CHA-CHA«, 80 sider, kr. 168.00, Borgen.
Morten Ramsland: »Når fuglene driver bort«, 53 sider, kr. 148.00, Munksgaard/Rosinante.

DET meste i Dan Turélls sidste værk er lige til at citere, det har aforismens skarphed, og præcisionen glipper aldrig. Måske er det aforismer snarere end digte, for digte lever ikke af præcision alene. Der skal mere til, en tone, et ekkorum, noget uspecifiseret stærkt, der åbner sig bag ved teksten - noget udsigeligt, der giver næring til drømme, fornemmelser, anelser - og det var ikke lige Turélls nummer, dertil var han alt for kontant, netop det. På en måde var han Danmarks bedste tekstforfatter, guf for alfabetet og læseheste, profskri-

benter som dilettanter.

Nu ligger hans sidste samling på bordet, fyldt til randen med tekstligt præcisionsarbejde, der får et præg af nekrolog, selvskreven nekrolog, for det var jo også Turélls ambition: At følge livet til dørs, give døden et ord med på vejen, for selvom man kan mene, at døden altid får det sidste ord, så er det jo noget sludder. Døden er en dum, dorsk og blind biologisk mekanisme, der flytter med os og følgelig skal have et los med alfabetet. Den spøg magtede

Dan Turéll bedre end de fleste, ingen tavshed tak, ingen tårer her, ej heller i Grand Cru-klasen, kun den tåreløse tekst, hvor man står alene tilbage som sidste skygge. Helt ind i døden skrev han, vittig, skarp, morbid, ingen kapitulation heller, det var tapert, beundringsværdigt og til sidste sætning så hjertelig ufor-skammet og respektløst, at man midt i det triste bliver helt opstemt.

HEN mod slutningen finder man denne passage hos Turéll: »Frederiksbergs efterår, nu igen: Alleens insisterende våde nedfaldne blade/ bliver til flagrende sider af digtsamlinger/ fra de forrige 90ere./Tågen taler i tusinder af tunger/ med hundrede års skiftende tryk og sats./ Alt sammen førsteudgaver.«

En sådan førsteudgave leverer Morten Ramsland, født 1971, med debutsamlingen »Når fuglene driver bort«, der i alle måder ligger fjernt fra Dan Turéll, men i tone lige præcist tangerer ovennævnte passage. Der er efterår og melankoli i Ramslands digte, og kan man sin Stuckenberg, Johannes Jørgensen og tidlige Sophus Claussen, er der følsomme paralleller fra 1890erne til 1990erne. Det er ment som en

kompliment, og måske er opmærksomhed en bedre betegnelse end følsomhed, for Morten Ramsland markerer en ny opmærksomhed, en ny type naturpoesi, der nok har traditionen i ryggen, men samtidig bør have fremtiden for sig.

Da god poesi ikke bygges på moralske ombud, så lad det være sagt, at Ramsland kan selv. Talerentet er der. Hans lyriske debut er forbløffende formfuldendt, sproget er smidigt, gennemsigtigt, det må man kalde en naturlig begavelse. I alt det naturlige afhandles - naturligvis - en svær kærlighedslykke og det med en lethed, ja næsten vægtløs skønhed, der kun rummer et minimum af selvsmageri. Godt skuldreret, og så er Ramslands digte ikke æltet ind i hele den elendighedstyngede dagsorden, der ellers plager de fleste.

Alene det er en styrke, et bevis for autoritet. »Når fuglene driver bort« er som sagt titlen, tænk at sådanne syn, fornemmelser, indsigter - en sådan inderlighed - skulle vinde indpas i poesien igen. Det er herligt og en lille smule mirakuløst, når man tænker på den gennemført grimme verden, vi dænger børnene til med hele vejen op gennem skole- og tv-systemet.